

MAGYAR PORTRÉK

Dr. DOHNÁNYI ERNŐ

Ennek a nagy magyar muzsikuskak az adott most hangosabb aktualitást, hogy spontán elhatározásból országos hangversenykörútra indul, hogy körutja teljes bruttó jövedelmét (bizonyára sokezer pengőt) a felvidéki inségmozgalomnak adományozza.

Volt már egy ilyen gesztusa nagy magyar művészeknek: Lisztnek, aki hírét vette Párisban, hogy Dunaáradás pusztította el Pestet, az ő mindig szívéhez nőtt hazájának fővárosát. Azonnal hazautazott és a Redoutban óriási sikerű, hazafias ünneppé emelkedett hangversenyt adott az árvizkárosultak felségélyezésére.

Dohnányi Ernő ezzel a tettevel — ne essék sérelem Liszt Ferenc örökmagyar emlékének vele! — fölülmulta a régi pesti Redout-koncert jelentőségét. Nem azért, mert Liszt kisebb terület és kevesebb rászoruló javára hazafiaszkodott, hanem, mert Dohnányi tettét a mi mai különleges viszonyaink és az ő személyes vonatkozása emelik magasba.

Husz éves trianonj elkülönítés után hazafogadhattunk egymillió magyart. Akiket azonban utközben testileg, lelkileg betyáru kiraboltak.

Aztán — Dohnányi Ernő közülök való. Felvidéki. Annyira, hogy az ő pátriárkája, ifjúságnak bennhagyott esztendőivel, legközelebbi hozzátartozóinak sirdombjaival együtt, tulnan maradt.

Hát ezért nagyszerű a tette! A szorosán vett magáéinak siet segítségül. A dunaszerdahelyiek, a rimaszombatinak, a losoncinak, a kassainak, munkásinak. Ő, a pozsonyi nagyok egyike...

Aztán koncertjeinek sajátos külsőt is kíván adni. Kihangsúlyozni, hogy ezeket ő, egyénien ő adja. Minden városba ellátogat, felőti minden kiüntetését, Corvin-láncát, francia becsületrendjét, angol, olasz, svéd, német, holland rendjelvényeit. Hogy demonstrálja: a felvidéki magyar is súlyos eleme a magyar összességnek, hiszen belőlük nőtt Pázmány Péter, Kupeczky, Thaly Kálmán... sokan és ő is, a pozsonyi Dohnányi Ernő, aki most pótolhatatlanul végig járja majd az országot, hogy sokezerpengős sürgős segítséget megszikkaljon össze.

Műsora is érdekes lesz. Kizárólag saját műveket ad majd elő. A Ruraliát, részleteket a Szegedi Miséből és apróságokat búbajos kis koncertdarabjai közül. Köztük a Karácsonyi Pastoralet, a Marsch Humoresk-et... erre a kettőre különösen büszke a Mester... ez a kettő neki — ifjúságot is jelent, otthon Pozsonyban!

Ugy tudom, országos koncertjársát Szegeden kezdi. Egyrészt érzelmi okaiból — ő nyert el a Dóm felavatására írt Szegedi Misé-kompozíciójával országos pályázaton az első díjat, ezenkívül diszdzoktora is a szegedi Ferenc József Tudományegyetemnek —, másrészt az ország második nagyvárosa iránti respektusból.

Koncertjei pedig ezzel a hangsúllyal most különös eseményt is fognak jelenteni, mert ezeken a teljes dr. Dohnányi Ernő vonul közösség célé: a legnagyobb ma élő magyar pianista; a kiváló magyar zeneszerző; a diszdzoktor és seregrendjel tulajdonosa; a felvidéki öreg magyar és az ifju pozsonyi művészdíjak... Egy koncentrikus személyben: a hazafogadott Felvidék inségeseinek segítségére!

Ha forró magyar tett volt Liszt Ferenc pesti hangversenye az árvizkárosultak részére, még forróbb és plasztikus maibb Dohnányi Ernő országjáró koncertezése az — övéért!

LEGUJABB FIAT MODELLEK

és sorozatok:

A 2 személyes

FIAT 500

a népszerű „Topolino”

A 4 személyes

FIAT 1100 BALILLA

az univerzális kiskocsi

A 6 személyes

FIAT 1100/L BALILLA

családi, taxi- vagy bérkocsi kivitelben

A 6 hengeres

FIAT 1500

az üzleti ideális kocsi

Az új nagy reprezentációs

FIAT 2800

6 személyes luxus kocsi

és a

FIAT-Spa

3 tonnás

FIAT 1100/L

0.6 tonnás

FIAT 634/N

Dieselmotoros 6 tonnás

teherkocsik.

Az összes kocsi a H. M./55.055/e.n. 18/1938 számú rendelet értelmében **igénybevétel alól mentesek.**
Körzetképviselő: **Markovics Szilárd** okl. gépészmérnök műszaki vállalata, Szeged, Tisza Lajos körút 44. szám.

AMI OTTMARADT A FELVIDÉKBŐL

Tuljutottunk az ünnepeken. Aki látta, vagy része is volt benne, sose fogja tudni elfelejteni. Most már külön felvidéki miniszter, maga Jaross Andor, végzi az országtestbe való visszaperálás csöndes műveletét. Aztán még pár nap és megint a régi lesz minden. A régi... amiből mégis... hiányzanak részek, fájdalmasan nagy részek, hogy ismét igazán a régi lehessen minden...

Elszillapultó lázunk mögöl már előfigyel a józanság, már újra rávizsgál a térképre és végigvonalazza a határt, még sok maradt tulnan. Megművelt bányák, végeláthatatlan erdők, városok falvak... Pozsony, Nagyszombat, Nyitra, Trencsén, Zsolna, a Szepeesség...

Az emlékeket azonban semmiféle sorspróba ki nem mossa az emberből. Amit átélünk, amit el-tettünk ezekből az átélésből, az a miénk! Minden határvonalazás, minden földindulás ellenére!

Régesrégén jártam a Felvidéket. Amikor még magyar volt a városok neve és magyar a hegyek minden gondtalan bányamunkája, fakitermelő dőngése, juhászata és a nép nehéz viadala a mindennappal... Igaz, hogy ráomlott erre a békére a husz éves trianoni sors... De ha messziutazunk és itt hagyott képet vizünk utra valónak, a kép — ha közben változik is, átalakul is — nekünk a régi kép marad.

Hát ezeket az emlékből-élszedeggett régi képeket raktam rá a megint széthajtogatott térkép-

re, hogy végigérezzem belőlük azt, ami — ott-maradt.

POZSONY

A diákéveim városa. Ahol egy padosorban ült egymás mellett a Tóth Pista, a Sramek Jano, meg a Winter Franc. És mind a hárman magyarul billázták a geometriát, meg a történelmet. Sőt, Dalotti tanár urnak, aki olyan remekül tanította különösen a magyar történelmet, a Jano volt a főkedvence! A tót Jano gyerek, aki — bányászor magyarozott a Thökoly-felkelésről, vagy az Arpád házi királyok évszámairól! A Franc, az pozsonyi Krakszlhuber volt. Grenzbote-t olvasott (ötödikben már ujságot olvastunk ám!) De egyuttal ő szervezte legjobban az őszi grandiózus, szőlőlopásokat is a Dynamitgyár táján. Ezenkívül ő volt az osztály természetrajztudósa is. Osztályvezető Bittera tanár ur (Isten nyugtassa a mi legszébb diákbalványunkat!) természetrajzi kirándulásain. A Zergehegy, a Bimbóházak és a távolabbi sinut tájának eleven térképe. Végülis — ügyvéd lett Pozsonyban, magyar ügyvéd: dr. Varga Ferenc. A Jano se kallódott el. Ő ma a Sramek tanár ur a pozsonyi liceumban.

De sokat csatangoltunk négyesben! A Mihálykapu-uccán. A városháza muzeumában. A Firs-nálén (nem pozsonyi ut: Fürstenalle). A híres halpiacon. A várban. Mindenütt. Minden kövén és minden flaszterján a városnak. De minden hegy-zugában is...

Husz év! Még nem jöhettek haza...

NAGYSZOMBAT

Vasárnaponként idejártunk. Nem kirándulni, csak — ott lenni. Felszálltunk a vonatra, a Vág völgyire. Sipolás, aztán trara. Kis lökődés, gőzsistergés. Aztán gurult már a vonat önmagától. Nekilődült a lejtőn. Még fékezni is kellett a pályán.

szentgyörgy. Ez az első állomás. Ha ked-

**Gyűjörűszép
antik köves tük
óriási választék-
ban hihetetlen
olcsó áron**
**Becsei, Szeged
Klauszál-tér 3.**

**Melen swed kötésű
DÉTEX nadrág 2-30
Ingnadrág 4-
minden színben és
nagyságban**
**Becsei, Szeged
Klauszál-tér 3.**